

‘Tá Éire fíorálainn’

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi theachtaireacht cháiliúil *Twitter*. Sula bhféachann tú ar an tuairisc, pléigh brí na bhfocal / na bhfrásaí seo leis an duine in aice leat, nó le do ghrúpa:

*spásaire
preab bheag
chuaigh sé i bhfeidhm
le daoine a mhealladh
áiteanna áille
socraithe
daltaí fiosracha
a bhearrann sé é féin
feachtas domhanda margáíochta
seomra stiúrtha*

Ceist 2

Féach ar an mír anois agus líon na bearnaí sa script

Eimear Ní Chonaola

Tá Éire fíorálainn a dúirt an _____ Chris Hadfield nuair a sheol sé an chéad teachtaireacht riamh i nGaeilge as an Spás. Tá Chris Hadfield ar cuairt cúig lá ar an tír ar chuireadh ó thurasóireacht Éireann lena fháil amach dó féin chomh fíorálainn is atá sí. Maidin inniu fuair sé ceacht Gaeilge ó dhaltaí as Gaelscoil Bhun Cranncha i gContae Dhún na nGall.

Ailbhe Ó Monacháin

Baineadh _____ asainn anuraidh nuair a tháinig an teachtaireacht is moltaí riamh chugainn ón Spás inár dteanga féin. An spásaire as Ceanada, Chris Hadfield, a leag súil ar an oileán beag s’againne agus a scríobh ar *Twitter* ‘tá Éire fíorálainn’. Chuaigh sé _____ go mór sin ar an mhíliúin dá lucht leanúna ar *Twitter* gur fhostaigh Turasóireacht Éireann é le daoine _____ chun na tíre seo. Chaith sé féin agus a bhean Helene an deireadh seachtaine idir Béal Feirste agus Baile Átha Cliath. Agus ar maidin tháinig sé go Bun Cranncha, ait a bhfuair sé rang Gaeilge ó dhaltaí na Gaelscoile.

Ach i ndiaidh cuairt a thabhairt ar _____ sa tír le cúpla lá agus fiú más spásaire féin é, tá a intinn _____ anois ag Chris: ‘Bhuel tá Éire fíorálainn ach tá Dún na nGall speisialta’.

Ar aghaidh ansin le Chris chuig rang níos airde, áit a raibh go leor ceisteanna ag _____ dó. An chéad cheist: *Cad é mar _____ sa spás? Cad é mar a bhíonn cithfholcadh aige sa spás? Cad é a itheann sé sa spás?* Agus cén fhad a mhaireann turas chuig an spás? Ach os rud é gur spásaire atá in Chris bhí na freagraí uilig aige. Tá Turasóireacht Éireann le trí ghearrscannán a dhéanamh fá chuairt Chris ar an tír seo mar chuid dá fheachtas _____. Cineál d’ambasadóir na hÉireann ón Spás agus b’fhéidir chuig an spás. Ansin, i ndiaidh teastas agus fáinne na Gaeilge a bhronnadh air bhí sé in am do Chris dul ar a chéad mhisean eile.

Lauren Ní Cheallaigh

Anocht beidh Chris ag dul chuig seisiún ceoil traidisiúnta agus beidh sé ag scríobh faoi ar *Twitter*. Ach anois ó Bhun Cranncha rachaidh muid ar ais chuig (an) _____ i mBaile na hAbhann.

Ceist 3 Freagair na ceisteanna seo leis an duine in aice leat, dar éis éisteacht amháin eile. Déan iarracht iad a fhreagairt gan féachaint ar an script faoi cheist 2 ar dtús.

1. Cé hé Chris Hadfield?
2. Cén fáth a bhfuil sé in Éirinn?
3. Cé a bhí ag múineadh Gaeilge dó?
4. Cad iad na ceisteanna a bhí ag an rang níos airde?
5. Cén fáth a bhfuil Turasóireacht Éireann ag déanamh gearrscannán faoi?
6. Cad a bronnadh air sa scoil?

Ceist 4 ‘...ó dhaltaí na Gaelscoile...’

Cén ghné den ghramadach atá i gceist leis na focail atá i gcló dubh thuas?

Lean an patrún céanna chun na bearnaí thíos a líonadh leis an bhfoirm cheart den ainmfhocal baininsneach.

mic léinn (an ollscoil): _____
dath (an bhróg): _____
neart (an fharraige): _____
ar fud (an áit): _____
fad (an tsráid): _____
ó cheann (an tír): _____
gloine (an fhuinneog): _____
méid (an tuiscint): _____

Ceist 5 ‘Caol le caol agus leathan le leathan’

Críochnaigh na hainmfhocail seo a bhí sa tuairisc. Tá an chéad cheann déanta duit.

teachtair _____ = teachtaireacht
cuir _____ =
turasóir _____ =
spás _____ =
deir _____ =
scann _____ =
déan _____ =
ambasáid _____ =

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna seo le do ghrúpa:

1. Dá mbeifeá féin sa rang a raibh Chris Hadfield ag tabhairt cuairte air, cén cheist a chuirfeá air?
2. Tá eagraíocht neamhbhrabúis ón Ísiltír ag iarraidh ceathrar coilíneach a chur ar Mhars faoin mbliain 2023. An rachfá? Cén fáth?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

astronaut	<i>spásaire</i>
a little shock	<i>preab bheag</i>
it affected	<i>chuaigh sé i bhfeidhm (ar)</i>
to attract people	<i>le daoine a mhealladh</i>
lovely places	<i>áiteanna áille</i>
decided	<i>socraithe</i>
curious students	<i>daltaí fiosracha</i>
shaves himself	<i>a bhearrann sé é féin</i>
worldwide marketing campaign	<i>feachtas domhanda margaióchta</i>
steering flat	<i>seomra stiúrtha</i>

Ceist 2

Féach an script.

Ceist 3

1. Is spásaire cáiliúil é ó Ceanada.
2. Chuir sé an teachtaireacht 'Tá Éire fíorálainn' ar Twitter nuair a bhí sé os cionn na tíre sa spás anuraidh. De bhrí go bhfuil lucht leanúna mór aige de níos mó ná milliún, chuaigh an teachtaireacht i bhfeidhm ar a lán daoine. D'fhostaigh Turasóireacht Éireann é chun cuairt a thabhairt ar an tír ar feadh cúig lá.
3. Bhí daltaí scoile ó Ghaelscoil Bhun Cranncha, Contae Dhún na nGall ag múineadh dó conas comhaireamh as Gaeilge.
4. Cad é mar a bhearrann sé é féin sa spás? Cad é mar a bhíonn cithfholcadh aige sa spás? Cad é a itheann sé sa spás? Cén fhad a mhaireann turas chuig an spás?
5. Tá Turasóireacht Éireann le trí ghearrscannán a dhéanamh faoi chuairt Chris ar an tír seo mar chuid dá feachtas domhanda margaióchta.
6. Bronnadh teastas agus fáinne na Gaeilge air.

Ceist 4

Is é an tuiséal ginideach uatha (baininsneach) atá i gceist.

mic léinn (an ollscoil):	<i>na hollscoile</i>
dath (an bhróg):	<i>na bróige</i>
neart (an fharraige):	<i>na farraige</i>
ar fud (an áit):	<i>na háite</i>
fad (an tsráid):	<i>na sráide</i>
ó cheann (an tír):	<i>na tíre</i>
gloine (an fhuinneog):	<i>na fuinneoige</i>
méid (an tuisceant):	<i>na tuisceana</i>

Ceist 5

cuireadh
turasóireacht
spásaire
deireadh
scannán
déanamh
ambasadóir

Ceist 6

Is féidir na foghlaimoirí a chur ag plé na gceisteanna seo i mbeirteanna nó i ngrúpaí de thriúr nó de cheathrar.

Eimear Ní Chonaola

'Tá Éire fíorálainn'¹ a dúirt an spásaire Chris Hadfield nuair a sheol sé an chéad teachtaireacht riamh i nGaeilge as an Spás. Tá Chris Hadfield ar cuairt cúig lá ar an tír ar chuireadh ó Thurasóireacht Éireann lena fháil amach dó féin chomh fíorálainn is atá sí. Maidin inniu fuair sé ceacht Gaeilge ó dhaltaí as Gaelscoil Bhun Cranncha i gContae Dhún na nGall.

Ailbhe Ó Monacháin

Baineadh preab bheag asainn anuraidh nuair a tháinig an teachtaireacht is moltaí riamh chugainn ón Spás inár dteanga féin. An spásaire as Ceanada, Chris Hadfield, a leag súil ar an oileán beag s'againne agus a scríobh ar *Twitter* 'Tá Éire fíorálainn'. Chuaigh sé i bhfeidhm go mór sin ar an mhilliún dá lucht leanúna ar *Twitter* gur fhostaigh Turasóireacht Éireann é le daoine a mhealladh chun na tíre seo. Chaith sé féin agus a bhean Helene an deireadh seachtaine idir Béal Feirste agus Baile Átha Cliath. Agus ar maidin tháinig sé go Bun Cranncha, ait a bhfuair sé rang Gaeilge ó dhaltaí na Gaelscoile.

Ach i ndiaidh cuairt a thabhairt ar áiteanna áille sa tír le cúpla lá agus fiú más spásaire féin é, tá a intinn socraithe anois ag Chris: 'Bhuel tá Éire fíorálainn ach tá Dún na nGall speisialta'.

Ar aghaidh ansin le Chris chuig rang níos airde, áit a raibh go leor ceisteanna ag daltaí fiosracha dó. An chéad cheist: *Cad é mar a bhearrann sé é féin sa spás? Cad é mar a bhíonn cithfholcadh aige sa spás? Cad é a itheann sé sa spás? Agus cén fhad a mhaireann turas chuig an spás?* Ach ós rud é gur spásaire atá in Chris bhí na freagraí uilig aige. Tá Turasóireacht Éireann le trí ghearrscannán a dhéanamh fá chuairt Chris ar an tír seo mar chuid dá feachtas domhanda margaióchta. Cineál d'ambasadóir na hÉireann ón Spás agus b'fhéidir chuig an spás. Ansin, i ndiaidh teastas agus fáinne na Gaeilge a bhronnadh air bhí sé in am do Chris dul ar a chéad mhisean eile.

Lauren Ní Cheallaigh

Anocht beidh Chris ag dul chuig seisiún ceoil thraidisiúnta agus beidh sé ag scríobh faoi ar *Twitter*. Ach anois ó Bhun Cranncha rachaidh muid ar ais chuig (an) seomra stiúrtha i mBaile na hAbhann.

---

¹ 'Tá *Éirinn fíorálainn*' a deirtear sa mhír. Is í 'Éire' ainm na tíre agus is í sin an fhoirm atá ceart san abairt seo. Úsáidtear an fhoirm 'Éirinn' tar éis réamhfocal (m.sh. in Éirinn, go hÉirinn) agus an fhoirm 'Éireann' sa tuiseal ginideach (m.sh. muintir na hÉireann, turasóireacht Éireann).